

Pripravila:

Katja Hudoklin, dipl. vzg.

OŠ Šmarjeta – vrtec Sonček

16. 6. 2026, Celje

SIMETRIJA/ZRCALNA SLIKA V NARAVI

1. DOKONČAJ SIMETRIJO PO PREDLOGI

V okolici poišči ustrezen naravni material in z njim dokončaj sliko.

2. PROSTO USTVARJANJE SIMETRIČNE SLIKE

Ustvari poljubno simetrično sliko. Uporabi kartonsko podlago in material, ki ga najdeš v okolici.

3. METULJ (drevo, srce, sonce, obraz...)

Poišči palico, ki ne sme biti daljša od tvoje roke (in debelejša od palca). Položi jo na tla in ustvari metulja (po navodilu ali prosti motiv) iz materiala, ki ga najdeš v okolici.

4. LOV NA SIMETRIJO: s palico-simetralo

Dobro opazuj okolico (liste, kamne, storže...) in s pomočjo palice/slamice poišči čim več simetričnih predmetov.

5. LOV NA SIMETRIJO: drevesni listi

Vzemi kartonsko predlogo. Na njej sta dve ravni črti (simetrali). Sprehodi se skozi gozd (travniki, po potki, ob potoku...) in poišči dva simetrična lista (kamna, cvetova...) ter ju položi na ustrezno mesto na listu.

6. SIMETRIJA ČRK

S pomočjo materiala, ki ga najdeš v okolici dokončaj črko na listu.

Katero črko si dobil. Poišči čim več besed, ki se začnejo/končajo na dobljeni glas.

7. SIMETRIJA IN VZORCI

Ustvari vzorec po predlogi in ga preslikaj preko črte-simetrale.

8. SIMETRIJA GIBA

S pomočjo (ustreznega) materiala, ki ga najdeš v okolici, ustvari simetrično sliko po predlogi na listu.

SIMETRIJA V VRTCU IN PRVI TRIADI OŠ

Otroci začnejo **osnovni pojem simetrije razumeti približno med 4. in 6. letom**, vendar se razumevanje razvija postopoma:

- **2–4 leta:** opazijo, da so nekatere stvari “enake na obeh straneh” (npr. obraz, metulj, srce), vendar še ne razumejo pravila simetrije.
- **4–6 let:** začnejo prepoznavati **zrcalno simetrijo** in lahko sestavijo polovico slike, poiščejo “drugo stran” ali opazijo napake v simetričnem vzorcu.
- **6–8 let:** lažje razumejo simetrijo kot matematični pojem (os simetrije, zrcaljenje, ponavljanje vzorcev).
- **8+ let:** običajno že bolj formalno uporabljajo pojme, kot so simetrične oblike, premiki, rotacije in zrcaljenja.

Če otrok pri 4–5 letih še ne zna razložiti “kaj je simetrija”, je to povsem normalno — pomembneje je, ali začne opazovati enakost in razliko.

POMEN SIMETRALE PRI UVAJANJU V SIMETRIJO

Pri uvajanju predšolskih otrok v pojem simetrije ima **navpična ravna črta (os simetrale)** pomembno vlogo, ker predstavlja **konkretno in vidno oporo**, s pomočjo katere otrok začne razumeti abstraktni matematični pojem.

Pomen navpične simetrale pri predšolskih otrocih:

- **Razvija zaznavanje enakosti in ravnotežja:** otrok opazi, da sta leva in desna stran lahko »enaki« oziroma podobni.
- **Ustvari predstavo osi simetrije:** navpična črta postane meja, ob kateri si otrok predstavlja, da se ena stran »preslika« na drugo.
- **Povezuje vidno in prostorsko razmišljanje:** otrok se uči odnosa med deli slike, položajem predmetov in smerjo (levo–desno).
- **Pomaga pri razvoju prostorske orientacije:** dejavnosti ob navpični črti spodbujajo razumevanje pojmov, kot so polovica, sredina, stran, enako.
- **Olajša prehod od konkretnega k abstraktnemu:** otrok najprej vidi simetrijo pri konkretnih predmetih (metulj, obraz, list), nato jo začne povezovati z narisano črto.
- **Spodbuja natančnost in grafomotorične spretnosti:** s sledenjem, dopolnjevanjem ali risanjem druge polovice slike otrok razvija nadzor roke in koordinacijo oko–roka.

Primeri dejavnosti:

- otrok dobi polovico risbe ob navpični črti in dopolni drugo polovico;
- z ogledalom preverja, kako se slika »podvoji«;
- prepogne papir po navpični črti in opazuje ujemanje;
- razvršča predmete, ki so simetrični in nesimetrični.

Pri predšolskih otrocih je pomembno, da simetralo predstavljamo kot **»črto, ki deli obliko na dva enaka dela«**, ki jo otrok najprej doživi skozi gibanje, igro in opazovanje.